

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 2451

Warszawa, 4 kwietnia 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jerzego Meysztowicza.

(-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Paulina Hennig-Kloska; (-) Michał Jaros; (-) Paweł Kobyliński; (-) Ewa Lieder; (-) Radosław Lubczyk; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Piotr Miśło; (-) Mirosław Pampuch; (-) Monika Rosa; (-) Marek Ruciński; (-) Joanna Scheuring-Wielgus; (-) Joanna Schmidt; (-) Marek Sowa; (-) Elżbieta Stępień; (-) Mirosław Suchoń; (-) Adam Szłapka; (-) Krzysztof Truskolaski; (-) Kornelia Wróblewska; (-) Witold Zembaczyński.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług

Art. 1. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 z późn. zm.¹⁾) art. 146a we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „31 grudnia 2018 r.” zastępuje się wyrazami „30 czerwca 2018 r.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

¹ Zmiany tekstu jednolitego ustawy opublikowano w Dz. U. z 2017 r. poz. 2491 i 2018 r. poz. 62 i 86.

1 Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem niniejszej ustawy jest obniżenie stawek podatku od towarów i usług do stanu sprzed 1 stycznia 2011 roku. Oznacza to zmniejszenie opodatkowania VAT towarów i usług obciążonych obecnie stawką 23% do 22%, a towarów i usług obciążonych stawką 8% do 7%. Nie ulegnie zmianie stawka podatkowa dla towarów i usług opodatkowanych stawką 5%.

Podwyżka stawek podatku VAT, wprowadzona ustawą z dnia 26 listopada 2010 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej, motywowana była nadzwyczajną sytuacją, jaką był globalny kryzys gospodarczy. Miało być to rozwiązanie tymczasowe, którego celem było ograniczenie kryzysowego wzrostu zadłużenia finansów publicznych w celu uniknięcia przekroczenia drugiego progu ostrożnościowego (55% PKB). Z tego powodu w we wspomnianej wyżej ustawie wprowadzono termin obowiązywania wyższych stawek – 31 grudnia 2013 r. – od 1 stycznia 2014r. stawki miały wrócić do wysokości odpowiednio 22% i 7%. Tak się jednak nie stało – ustawa z dn. 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw wydłużyła okres obowiązywania podwyższonych stawek do końca roku 2016, podważając w ten sposób zaufanie obywateli do państwa. „Nadzwyczajny środek kryzysowy” okazał się zakamuflowaną długoterminową podwyżką podatków.

„Tymczasowa” zmiana została też podtrzymana ustawą z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – podwyższone stawki obowiązywać mają do końca roku 2018. Stało się tak pomimo tego, że obecnie rządząca partia obiecywała w kampanii wyborczej wycofanie się z podwyższonej stawki – obietnica ta padła z ust poprzedniej Prezes Rady Ministrów Beaty Szydło.

Autorzy niniejszej ustawy stoją na stanowisku, że w związku z zakończeniem globalnego kryzysu gospodarczego nie ma już uzasadnienia do utrzymywania podwyższonych stawek podatku VAT. Co więcej, Ministerstwo Finansów regularnie informuje o skutecznej walce z luką VAT i oszustwami podatkowymi, co drastycznie zwiększa wpływy z tego podatku (wzrost o 28% rok do roku w I półroczu 2017) bez dalszego podnoszenia stawek. Obniżenie podatku VAT do stawek przedkryzysowych byłoby też dowodem szacunku państwa do obywateli, którym obiecano, że wyższy VAT to środek tymczasowy.

Ostatecznym argumentem dla jak najszybszego przywrócenia niższych stawek VAT jest skala marnotrawstwa publicznych pieniędzy przez obecną administrację rządową, nie tylko na nieprzemyślane i zbędne reformy (np. nowi urzędnicy wyborczy), ale przede wszystkim na wydatki personalne, odprawy, nagrody, niewytłumaczone wydatki służbowe w MON a zapewne i innych resortach oraz wydatki propagandowe, takie wsparcie tracącej oglądalność TVP.

Wnioskodawcy są zdania, że takie gospodarowanie środkami publicznymi jest nie do zaakceptowania.

2 Rzeczywisty stan oraz wskazanie różnic pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.

Obecnie art. 146a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług stanowi, że podwyższone stawki podatku VAT obowiązują „w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.”. Proponowana ustawa zakłada skrócenie terminu obowiązywania wyższych stawek VAT o pół roku – przestałyby one obowiązywać 1 lipca 2018 roku.

3 Przedstawienie przewidywanych skutków ustawy

3.1 Skutki społeczne

Obniżka podatku od towarów i usług przełoży się na niższe ceny, przez co zwiększy się siła nabywcza wynagrodzeń Polaków, co zaowocuje wyższą konsumpcją oraz dobrobytem. Zgodnie z szacunkami CenEA w 2014 r. podwyższony VAT kosztował polskie gospodarstwa domowe od 7,60 zł miesięcznie (pierwsza grupa decylowa) do 35,40 zł miesięcznie. Podwyższony VAT był też najbardziej dotkliwy dla najmniej zamożnych gospodarstw, gdyż wydatki konsumpcyjne pochłaniają u nich odpowiednio większą część dochodu. Faktycznie więc obniżenie VAT będzie znacznym odciążeniem dla wszystkich, a zwłaszcza najbiedniejszych gospodarstw domowych.

3.2 Skutki gospodarcze

Obniżenie stawki podatku od towarów i usług przyniesie pozytywne skutki gospodarcze. Należy spodziewać się zwiększonego popytu konsumpcyjnego.

3.3 Skutki finansowe

Szacowane koszty obniżenia stawek VAT o 1 pkt procentowy wynoszą ok. 6,2 mld zł rocznie. Mogą więc być one pokryte przez poprawę ściągальności podatku – w roku 2018 ma ona przynieść ok. 30 mld zł dodatkowego dochodu, a także bardziej racjonalnym gospodarowaniem środkami budżetowymi, w tym wydatkami administracyjnymi.

3.4 Skutki prawne

Postulowana ustawa wykreśla art. 146a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2017 r. poz. 1221). Ustawa nie niesie znaczących skutków prawnych.

4 Projekt w zakresie swojej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

5 Wejście w życie ustawy

Ustawa wchodzi w życie 1 lipca 2018 r.

Warszawa, 6 kwietnia 2018 r.

BAS-WASiE/WAPM-773/18

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jerzy Meysztowicz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług jest nowelizacja ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2017 r., poz. 1221 ze zm.; dalej: u.p.t.u.) w zakresie skrócenia okresu obowiązywania podwyższonych stawek podatku od towarów i usług (zmiana art. 146a u.p.t.u. – art. 1 projektu).

Zgodnie z obecnie obowiązującym brzmieniem art. 146a u.p.t.u. podwyższone stawki podatku od towarów i usług mają obowiązywać do 31 grudnia 2018 r. Stawka podstawowa w tym okresie ma wynosić 23% zamiast stawki 22%, wynikającej z art. 41 ust. 1 i 13, art. 109 ust. 2 i art. 110 u.p.t.u. (art. 146a pkt 1 u.p.t.u.), zaś stawki obniżone, odpowiednio:

- a) 8% zamiast stawki 7%, wynikającej z art. 41 ust. 2, art. 120 ust. 2 i 3 u.p.t.u. (art. 146a pkt 2 u.p.t.u.),
- b) 4% zamiast stawki 3%, wynikającej z art. 114 ust. 1 u.p.t.u. (art. 146a pkt 4 u.p.t.u.), która ma zastosowanie do podatników świadczących usługi taksówek osobowych, którzy wybrali opodatkowanie w formie ryczału.

Ponadto stawka zryczałtowanego zwrotu podatku, o której mowa w art. 115 ust. 2 u.p.t.u., mająca zastosowanie do rolników ryczałtowych, wynosi 7% zamiast stawki 6,5% (art. 146a pkt 3 u.p.t.u.).

W projekcie zaproponowano, aby stawki podwyższone obowiązywały do 30 czerwca 2018 r., co oznacza, że od 1 lipca 2018 r. nastąpiłby powrót do stawek wynikających art. 41 ust. 1, 2, 13, art. 114 ust. 1, art. 115 ust. 2 i art. 120 ust. 2 i 3 u.p.t.u.

Jak wynika z uzasadnienia projektu jego celem „jest obniżenie stawek podatku od towarów i usług do stanu sprzed 1 stycznia 2011 r.”

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 2 projektu).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Podatek od towarów i usług należy do podatków pośrednich, których harmonizację przewiduje art. 113 TfUE. Może ona zostać dokonana, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji. W zakresie odnoszącym się do zmian zaproponowanych w projekcie ustawy zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, s. 1; dalej dyrektywa VAT lub dyrektywa 2006/112/WE), przede wszystkim jej art. 96 – 99, art. 281 oraz art. 296 i 297.

Jak wynika z przywołanych przepisów ustalanie wysokości stawek podatku VAT należy do prerogatyw państw członkowskich, z tym że stawka podstawowa podatku nie może być niższa niż 15% (por. art. 96 i 97 dyrektywy VAT). Zgodnie natomiast z art. 98 ust. 1 dyrektywy VAT państwa członkowskie mogą stosować jedną lub dwie stawki obniżone, przy czym stawki te nie mogą być niższe niż 5% (por. art. 99 ust. 1 dyrektywy VAT) i powinny być one tak ustalone, aby kwota VAT wynikająca z zastosowania stawki obniżonej pozwalała na odliczenie VAT podlegającego odliczeniu zgodnie z art. 167-171 i 173-177 dyrektywy VAT (por. art. 99 ust. 2 dyrektywy 2006/112/WE).

Zgodnie z art. 281 dyrektywy VAT państwa członkowskie, które mogłyby napotkać trudności w stosowaniu zasad ogólnych VAT do małych przedsiębiorstw, ze względu na rodzaj ich działalności lub strukturę, mogą zastosować, w zakresie i na warunkach, jakie ustalą, oraz po konsultacji z Komitetem ds. VAT, uproszczone procedury naliczania i poboru podatku, takie jak systemy ryczałtowe, pod warunkiem, że nie będą one prowadzić do zmniejszenia podatku.

Zgodnie natomiast z art. 296 ust. 1 dyrektywy VAT, w przypadku gdy zastosowanie do rolników zasad ogólnych VAT lub, w stosownych przypadkach, procedury szczególnej przewidzianej dla małych przedsiębiorstw

mogłoby powodować trudności, państwa członkowskie mogą zastosować w odniesieniu do rolników system ryczałtowy mający na celu zrekompensowanie VAT zapłaconego od zakupów towarów i usług dokonanych przez rolników ryczałtowych. Jeżeli jest to konieczne, państwa członkowskie ustalają procentowe stawki zryczałtowanej rekompensaty, przy czym mogą ustalić odrębne stawki procentowe dla leśnictwa, poszczególnych działów rolnictwa i dla rybołówstwa (por. art. 297 akapit pierwszy dyrektywy VAT). O procentowych stawkach zryczałtowanej rekompensaty państwa członkowskie powiadamiają Komisję przed ich wprowadzeniem w życie (por. art. 297 akapit drugi dyrektywy VAT).

III. Analiza projektu ustawy pod kątem prawa Unii Europejskiej

Projektowana ustawa swoim zakresem obejmuje:

Po pierwsze – obniżenie stawki podstawowej i stawki preferencyjnej podatku od towarów i usług o 1 punkt procentowy, odpowiednio z 23 do 22% i z 8 do 7%;

Po drugie – obniżenie zryczałtowanej stawki podatku od towarów i usług dla podatników świadczących usługi taksówek osobowych z 4 do 3%;

Po trzecie – obniżenie stawki zryczałtowanego zwrotu podatku od towarów i usług dla rolników ryczałtowych z 7 do 6,5%.

W zakresie obniżenia stawki podstawowej i stawki ulgowej do poziomu obowiązującego przed 1 stycznia 2011 r. projektowana ustawa nie narusza art. 97 i art. 99 ust. 1 dyrektywy VAT, które nakazują, aby stawka podstawowa nie była niższa od 15%, zaś stawka ulgowa – niż 5%.

W zakresie obniżenia zryczałtowanej stawki podatku od towarów i usług dla podatników świadczących usługi taksówek osobowych do poziomu obowiązującego przed 1 stycznia 2011 r. projektowana ustawa nie narusza art. 281 dyrektywy VAT, który umożliwia państwom członkowskim wprowadzenie uproszczonej procedury naliczania i poboru podatku VAT w zakresie i na warunkach, jakie ustalą.

W zakresie obniżenia stawki zryczałtowanego zwrotu podatku od towarów i usług rolnikom ryczałtowym do poziomu obowiązującego przed 1 stycznia 2011 r. projektowana ustawa nie narusza art. 297 akapit pierwszy zd. pierwsze dyrektywy VAT, który umożliwia państwom członkowskim ustalenie procentowej stawki zryczałtowanej rekompensaty.

Mając na względzie przedstawione argumenty należy stwierdzić, że poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, przewidujący skrócenie okresu obowiązywania podwyższonych stawek podatku od towarów i usług, jest zgodny z art. 97, art. 99 ust. 1, art. 281 i art. 297 dyrektywy VAT.

IV. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, przewidujący skrócenie okresu obowiązywania podwyższonych stawek podatku od towarów i usług nie narusza prawa Unii Europejskiej.

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Deskryptory bazy Rex: podatek od towarów i usług, Unia Europejska

Warszawa, 6 kwietnia 2018 r.

BAS-WASiE/WAPM-774 /18

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jerzy Meysztowicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Przedmiotem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług jest nowelizacja ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U z 2017 r., poz. 1221 ze zm.; dalej: u.p.t.u.) w zakresie skrócenia okresu obowiązywania podwyższonych stawek podatku od towarów i usług (zmiana art. 146a u.p.t.u. – art. 1 projektu).

Jak wynika z uzasadnienia projektu jego celem „jest obniżenie stawek podatku od towarów i usług do stanu sprzed 1 stycznia 2011 r.”

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia (art. 2 projektu).

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej. Projekt nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Akceptował:
Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Deskryptory bazy Rex: podatek od towarów i usług, Unia Europejska